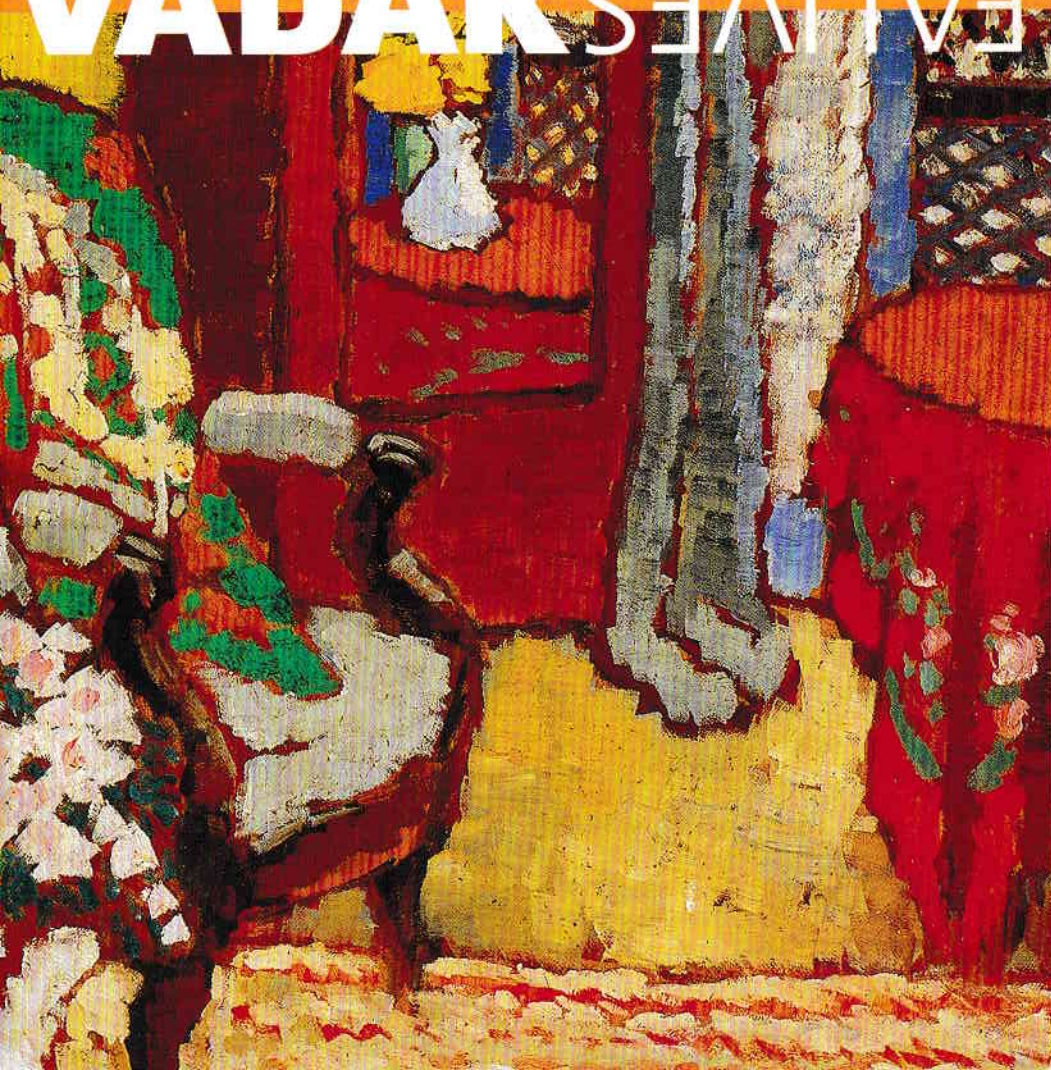

Magyar Vadak Párizstól Nagybányáig

1904 – 1914

VADAKSÁG

Borító / Cover **Rippi-Rónai József: Párizsi interieur (részlet) / Interior in Paris (detail), 1910, magántulajdon / private collection**

AR-10859-2019

A Magyar Nemzeti Galéria fenntartója: *Sponsor of the Hungarian National Gallery:*

A Magyar Nemzeti Galéria
főtámogatója: *General Sponsor of the Hungarian
National Gallery:*

A kiállítás főtámogatója: *General Sponsor of the Exhibition:*

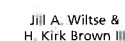
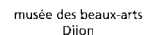
Médiatámogatók: *Media Sponsors:*

Támogatók: *Sponsors:*

Partnerek: *Partners:*

Design: B13 Építésműterem
Grafikai terv: Farkas Anna, Anagraphic
Nyomda: Mester Nyomda

*Design: B13 Atelier
Graphic design: Anna Farkas, Anagraphic
Printing: Mester Nyomda*

Budapest, Budavári Palota A, B, C, D épület
H-1014 Budapest, Dísz tér 17. • www.mng.hu

Nyitva: *Open:*
hétfő kivételével 10–18 óráig *from 10 am to 6 pm, except on Monday*

Információ: mng@mng.hu *Information: mng@mng.hu*
+36 1 375 5567, +36 1 201 9082 *+36 1 375 5567, +36 1 201 9082*

Felelős kiadó: *Responsible editor:*
Bereczky Lóránd főigazgató *general director Lóránd Bereczky*

Magyar Vadak Párizstól Nagybányáig
1904–1914

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA

Budavári Palota

2006. március 21 – 2006. július 30.

A Magyar Nemzeti Galéria új időszaki kiállítása azt mutatja be, hogy a francia fauve-ok (vadak) festészete hogyan inspirálta a magyar művészetet, s hogyan született abból egy új, hazai modern stílus.

A művészet történetében a fauvizmust az első jelentős 20. századi modern mozgalomként tartják számon, jóllehet az ide sorolt művészek nem nagyon tartottak össze. Közülük többen még tagadták is, hogy ilyen mozgalom egyáltalán létezett. 1905 körül Henri Matisse vezetésével egy csoport fiatal művész az erőteljes színek, vakmerő ecsetkezelés, könnyed vonalvezetés alkalmazásával forradalmasította az európai festészetet. A francia kritika az 1905-ös párizsi Őszi Szalonon szereplő, az új stílust követő művészeket – Henri Matisse-t, André Deraint, Maurice de Vlamincket és társaikat – nevezte *fauve*-oknak, azaz *vadak*nak, művészetüket pedig később *fauvizmus*nak.

A magyarok közül többen magukéva tették ezt a stílust, elsősorban azok, akik hosszasan időztek Párizsban, leginkább Berény Róbert és Czöbel Béla. Mások később Matisse közvetlen tanítványai lettek, mint Perlrott Csaba Vilmos és Bornemisza Géza.

A magyar művészek francia kollégáikkal együtt tanultak a korszak kedvelt magániskoláiban, látogatták a galériákat és a gyűjteményeket, és rendszeresen részt vettek a párizsi szalonok tárlatain. A fiatalok, akik a telet a párizsi akadémiák festőállványai előtt töltötték, nyaranta a nagybányai művésztelepre, Nyergesújfalura vagy Budapestre visszatérve új festői szemléletet honosítottak meg. Műveik hamarosan megjelentek a budapesti kiállítóterem falain, és hatással voltak az idősebb nemzedék számos tagjára, például Iványi Grünwald Bélára és Csók Istvánra is.

Albert Marquet: Matisse Manguin műtermében / *Matisse at Manguin's Studio*, 1904–1905, Musée National d'Art Moderne, Centre Georges Pompidou, © Photo CNAC/MNAM Dist. RMN, © Philippe Migeat, © HUNGART 2006

Tihanyi Lajos: Pont Saint Michel / *Pont Saint Michel*, 1908, magántulajdon

Berény Róbert: Fekvő akt / *Reclining Nude*, 1907 körül, Magyar Nemzeti Galéria

Márffy Ödön: Nyergesi lány / *A Girl in Nyerges*, 1908 körül, magántulajdon

Galimberty Sándor: St.-Raphaël / *St.-Raphaël*, 1912 körül, magántulajdon

Huszár Vilmos: Reggeli a kertben / *Breakfast in the Garden*, 1906, magántulajdon

A magyar Vadak, bár ilyen néven nem formálódtak csoporttá, virtuálisan mégis egy szellemi közösséget alkottak. A kiállítás azokat a művészeket mutatja be, akik a 20. század eleji irányzatok, elsősorban a fauvizmus nyomán a magyar festészetben új szín- és formakultúrát teremtettek. A friss színek és szokatlan harmóniák keresése közben elsőként léptek túl a hagyományos, naturalista alapú természet- és művészetszemléleten, és utat nyitottak az avantgárd tendenciák felé is.

A mintegy 250 művet felvonultató kiállítás anyagát francia, német, svájci és magyar múzeumok anyagából, valamint hazai, európai és amerikai magángyűjteményekből válogattuk. A tárlaton, többek között, **Berény Róbert, Bornemisza Géza, Czigány Dezső, Czöbel Béla, Galimberty Sándor, Iványi Grünwald Béla, Kernstok Károly, Márffy Ödön, Nemes Lampérth József, Perlrott Csaba Vilmos, Rippl-Rónai József, Tihanyi Lajos, Ziffer Sándor** alkotásait tekinthetik meg a látogatók. A magyar anyag mellett egy kisebb francia kollekciót is bemutatunk a leghíresebb francia fauve-ok, például

Henri Matisse, André Derain, Raoul Dufy, Albert Marquet és Maurice de Vlaminck műveiből.

Külföldi kölcsönző intézmények:

Musée National d'Art Moderne, Centre Georges Pompidou, Párizs; Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris; Musée départemental Matisse, Le Cateau-Cambrésis; Musée d'Art Moderne de Troyes; Musée des Beaux-Arts de Chartres; Musée des Beaux-Arts de La Rochelle (a Fonds

national d'art contemporain letéte); Staatsgalerie Stuttgart, Graphische Sammlung; Petit Palais, Musée d'Art Moderne, Genf; Kunsthaus, Zürich.

A kiállítást Passuth Krisztina, Szücs György és Barki Gergely rendezte. Passuth Krisztina és Szücs György szerkesztésében jelenik meg a bőven illusztrált tudományos katalógus, magyar és angol nyelven.

**Hungarian Fauves from Paris to Nagybánya
1904–1914**

HUNGARIAN NATIONAL GALLERY
Buda Castle
21 March, 2006 – 30 July, 2006

The new temporary exhibition at the Hungarian National Gallery is an assessment of how the French fauves inspired Hungarian art and how this gave rise to a new Hungarian style.

Fauvism is often regarded as the first significant 20th-century movement in the history of art in spite of the fact that the artists classed here did not particularly hold together, several of them even denying the sheer existence of such a movement. Around 1905, however, a group of young artists under the leadership of Henri Matisse set out to revolutionize European painting by the use of forceful colours, bold brushstrokes and a facile handling of line. Appearing at the Salon d'Automne of 1905, the artists that followed the new style, Henri Matisse, André Derain, Maurice de Vlaminck and associates, were dubbed "les fauves" (wild beasts), and their art was later to be called fauvism.

There were several Hungarians who espoused the new style, mostly those who sojourned in Paris at length, especially Róbert Berény and Béla Czóbel, or became actual pupils of Matisse, such as Vilmos Perlrott Csaba and Géza Bornemisza.

From 1905, Hungarian artists regularly participated at the Paris Salons, visited the galleries and collections there, and studied at the popular art schools together with their French colleagues. These young men, who spent the winter months in front of easels at Paris academies, returned to the Nagybánya artists' colony, Nyergesújfalu or Budapest in the summer, and introduced a new painterly approach, which was soon to appear on the walls of Budapest galleries and even influenced several members of the older generation, including Béla Iványi Grünwald and István Csók.

Béla Czóbel: *On the Square / Téren*, 1906, private collection

Csaba Vilmos Perlrott: *Self-portrait with a Statue / Önarckép szoborral*, c. 1910, private collection

Géza Bornemisza: *Still-life / Csendélet*, c. 1910, Kecskeméti Képtár

The Hungarian "fauves", though never establishing themselves as group under this name, in effect did make an intellectual community. The exhibition presents the work of those young artists who created a new culture of colour and form in Hungarian painting by following early 20th-century trends, primarily fauvism. Seeking fresh colours and unusual harmonies, not only were they the first ones to step beyond the traditional naturalistic view of nature and art, they also opened the way to avant-garde tendencies.

Selected from the material of various French, German, Swiss and Hungarian museums and private collections in Europe and America, the almost 250 works exhibited include those by **Róbert Berény, Géza**

Bornemisza, Dezső Czigány, Béla Czóbel, Sándor Galimberti, Béla Iványi Grünwald, Károly Kernstok, Ödön Márffy, József Nemes Lampérth, Vilmos Perlrott Csaba, József Rippl-Rónai, Lajos Tihanyi, Sándor Ziffer. Apart from the Hungarian material, a smaller French collection can also be seen by the best-known of the French fauves, such as **Henri Matisse, André Derain, Raoul Dufy, Albert Marquet, and Maurice de Vlaminck.**

Loaning institutions are as follows:

Musée National d'Art Moderne, Centre Georges Pompidou, Paris; Musée d'Art Moderne de la Ville de Paris; Musée départemental Matisse, Le Cateau-Cambrésis; Musée d'Art Moderne de Troyes; Musée des Beaux-Arts de Chartres; Musée des Beaux-Arts de La Rochelle (deposit of Fonds national d'art contemporain); Staatsgalerie Stuttgart, Graphische Sammlung; Petit Palais, Musée d'Art Moderne, Geneva; Kunsthaus, Zürich.

The curators of the exhibition are Krisztina Passuth, György Szücs and Gergely Barki. A richly illustrated, scholarly catalogue of the exhibition is available in both Hungarian and English, edited by Krisztina Passuth and György Szücs.

Károly Kernstok: *Nude Boy Leaning against a Tree / Fához támaszkodó fiúakt*, c. 1909, Hungarian National Gallery

Béla Czóbel: *Sitting Boys / Ülő fiúk*, c. 1907, Janus Pannonius Múzeum

Henri Matisse: *Collioure, Rue du Soleil / Collioure, a nap útja*, 1905, Musée départemental Matisse, Le Cateau-Cambrésis, © Succession H. Matisse / HUNGART 2006, Photo D.R.